



روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۲۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۱۹۸۰۴۴۰ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌سان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۲۱ شهریور ۱۴۰۲ • ۲۶ صفر ۱۴۴۵ • ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۴۷ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۸:۳۵
اذان صبح فردا ۴:۲۰ • طلوع آفتاب ۵:۴۵

سرتق

دیالوگ روز

سریال خانه پوشالی - بو یولمین - ۲۰۱۳

فرانسیس اندروود (کوین اسپسی): چهره به ترسو چه شکلیه؟ شبیه پشت سرش، وقتی داره فرار می‌کنه!

جهان‌خوانی

سرتق فرهنگی از موزه انگلیس

با منتشرشدن خبر به‌سرتق‌رفتن حدود دو هزار اثر از مجموعه ارزشمند آثار باستانی و تاریخی از انبار موزه انگلیسی، این موزه در مرکز یک رسوایی بزرگ قرار گرفته است. با استعفای «هارتویگ فیشر»، مدیر این موزه، این موضوع بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های اروپا داشت. همچنین «پیتر هیگز»، متصدی ارشد این موزه که ۳۰ سال در این مؤسسه کار می‌کرد، اوایل سال جاری پس از معفودشدن این اشیا از کار برکنار شد. موزه انگلیس بعد از گذشت دو سال از اینکه مسئولان موزه برای نخستین‌بار از فروش غیرقانونی برخی از آثار موزه مطلع شدند، بازرسی‌ها را شروع کرد. گفته می‌شود حدود هشت میلیون شیء در انبار این موزه نگهداری می‌شود.

سرتق از یک موزه بزرگ در جهان

تعداد اشیاى ناپدیدشده آن‌چنان زیاد است که هیچ متخصصی انتظار نداشته چنین اتفاقی در یکی از بزرگ‌ترین موزه‌های جهان رخ دهد و اعتبار این موزه خدشه‌دار شود. به دنبال این سرتق، بار دیگر کشمکش‌ها درباره بازگرداندن اشیاى تاریخی مانند مرمرهای پارتون متعلق به یونان و لوح‌های اتیوپیایی به خانه‌های اصلی‌شان جان تازه‌ای داده است. اگرچه موضوع سرتق‌های فرهنگی از موزه‌ها، مؤسسات فرهنگی مختلف و کلیساهای سراسر جهان یکی از مشکلات مراکز فرهنگی در جهان است اما سرتق از «موزه بریتانیا» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و امنیتی‌ترین موزه‌های جهان ایهامات و پرسش‌های زیادی را به‌همراه داشته است. به‌تازگی تبلیغ بعضی از این آثار در وب سایت بین‌المللی به نمایش گذاشته شد که در آن یک شیء، رومی به ارزش ۵۰ هزار پوند، تنها با قیمت ۴۰ پوند عرضه شد! موزه انگلیس بعد از گذشت دو سال از اینکه مسئولان موزه برای نخستین‌بار از فروش غیرقانونی برخی از آثار موزه مطلع شدند، بازرسی‌ها را شروع کرده و پلیس نیز تحقیقاتی را آغاز کرده است. مدیر «انجمن باستان‌شناسان یونان» نیز پس از این سرتق اعلام کرد: «می‌خواهیم به موزه بریتانیا اعلام کنیم که دیگر نمی‌تواند بگوید میراث فرهنگی یونان در موزه بریتانیا امنیت بیشتری دارد. از این پس چگونگی کشف و بازگرداندن این اشیاى تاریخی موضوع دولت‌های ذریط و موزه‌ها خواهد بود. یک وکیل آمریکایی، در طول این سال‌ها به نمایندگی از موزه‌ها، مجموعه‌داران، دلان، هنرمندان، دولت‌ها، مؤسسات فرهنگی و مذهبی و شرکت‌های بیمه سراسر جهان، مسئولیت بازرایی آثار هنری به ارزش کلی ۴۷۵ میلیون پوند را بر عهده داشته است. با توجه به پیچیدگی‌های قانونی ردیابی این اشیا که به نظر می‌رسد بسیاری از آنها به‌درستی فهرست‌بندی نشده‌اند، بازرایی آنها چندین دهه طول می‌کشد. بازرایی اشیاى مسروقه متکی به شواهد دقیق درباره محل نگهداری آنها و سرعت عمل است که به نظر می‌رسد هر دو گزینه در پرونده آثار مسروقه «موزه بریتانیا» وجود نداشته باشد.

انتقاد وزیر فرهنگ یونان از موزه انگلیس

خانم مندونی، وزیر فرهنگ یونان، در مقاله‌ای سرتق صدها اشیاى ارزنده از موزه بریتانیا را اتفاقی بی‌سابقه توصیف کرد و نوشت: «جداً از مسئولیت‌گیری و اخلاقی، وقوع این حوادث موضوع اعتبار موزه بریتانیا را مطرح می‌کند. این اتفاق آخرین استدلال انگلیسی‌ها را مبنی بر اینکه مجسمه‌های پارتون آکروپلیس یونان در این موزه امن‌تر از آن است، فوراًریخته است. رؤسای موزه انگلیس و برخی از سیاست‌مداران این کشور ارزش آثار «عصر طلایی» تمدن غرب و جهان معاصر را نمی‌شناسند، در غیر این صورت با درک بیشتر و گستاخی کمتر با آنها برخورد می‌کردند. نگهداری مجسمه‌ها در موزه انگلیس مخرب و خطرناک است. عدالت نیاز فوری جهت بازگرداندن آنها به یونان را ایجاد می‌کند.» این سرتق فرهنگی موجب شد انتقادهای کارشناسان یونانی به سیستم سنت فهرست‌بندی «موزه بریتانیا» افزایش یابد. آنها مدعی‌اند هیچ بهانه‌ای در عصر دیجیتال وجود ندارد. هدف اولیه هر موزه‌ای باید ثبت اطلاعات اشیا بلافاصله پس از دراختیارگرفتن آنها باشد. بحران کنونی فرصتی برای این موزه فراهم می‌کند تا وجهه بین‌المللی خود را از منظر دیگری بهبود ببخشد. لازم نیست که حکما یک کارشناس باشید تا به این نتیجه برسید که اشیاىی مانند مرمرهای پارتون یونان به کشور اصلی تعلق دارند. این اشیا بدون اجازه کشور مبدأ از آنها خارج شده‌اند.»

پاسخ منفی انگلیس به بازگردان مجسمه‌های سرتق‌شده

در سال‌های اخیر شخصیت‌های مهم سیاسی و فرهنگی انگلیس بارها موضوع بازگرداندن مجسمه‌های یونان از موزه انگلیس را رد کرده و مدعی‌اند «مرمرهای پارتسون با توجه به قوانین اجرائی آن دوره به‌صورت قانونی تحت مالکیت «لرد الکین» درآمده‌اند. این مجسمه‌های دوهزارو ۵۰۰ ساله که به‌طور معمول با نام «مرمرهای الکین» شناخته می‌شوند، به شکل قانونی در مجموعه موزه انگلیس قرار گرفته‌اند. با اینکه احساسات قوی مردم و نخست‌وزیر یونان را نسبت به این مرمرها درک می‌کنند اما این آثار بازگردانده نمی‌شوند. صاحب قانونی آنها از زمان ورود مجسمه‌ها موزه انگلیس است. یونان در دهه‌های گذشته علاوه بر تلاش خود برای بازگرداندن این مجسمه‌ها بعضاً از طریق شخصیت‌های سیاسی، فرهنگی و هنری نیز این خواسته خود را مطرح کرده است.

موزه بریتانیا در سال ۲۰۰۷ اعلام کرده تمایل دارد مجسمه‌های پارتون را به‌طور موقت به یونان قرض دهد، مشروط بر اینکه طرف یونانی مالکیت موزه بر این مجسمه‌ها را به رسمیت بشناسد که با پاسخ منفی یونان روبه‌رو بوده است.

ادامه کشمکش‌های فرهنگی میان انگلیس و یونان

این مجسمه‌ها موضوع کشمکش طولانی بین یونان و انگلیس در دهه‌های اخیر بوده است. این مجسمه‌های مرمر حدود سال ۱۸۰۰ توسط «توماس بروس» اشراف‌زاده اسکاتلندی که به نام «لرد الکین» شناخته می‌شود از معبد «پارتون» از مجموعه تاریخی آکروپولیس جدا و به انگلیس منتقل شد. الکین این مرمرها را به دولت انگلیس فروخت و دولت در سال ۱۸۱۷ این آثار را به موزه انگلیس سپرد. لندن سال‌هاست که مدعی است این مرمرها توسط «لرد الکین» با مجوزی از سوی ترک‌های عثمانی حاکم بر یونان از کشور خارج شده اما یونان بر درزددیده‌شدن مرمرها تأکید دارد.

استرداد مجسمه‌های مرمرین «پارتون» از موزه انگلیس به یونان، به یکی از موارد مورد بحث میان دو کشور در چند دهه اخیر تبدیل شده است. این مجموعه آثار هنر یونان باستان که بخش اصلی معبد پارتون و ساختمان‌های دیگر آکروپولیس آن را تشکیل می‌داند، در قرن نوزدهم میلادی از این کشور خارج شدند و از موزه لندن سرر درآوردند. هم‌اکنون بخش اندکی از این تکیه در معبد پارتون باقی است. به قول یونانی‌ها این مجسمه «قطع عضو» شده باید به مبدأ اصلی خود پیوند زده شود. از نگاه آن، آکروپولیس تنها به یونان تعلق ندارد، بلکه یک میراث فرهنگی جهانی است.

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۲۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۱۹۸۰۴۴۰ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌سان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۷۲۵

مخاطب را ساده فرض نکنید



قادر باستانی

فرق میان یک رسانه و یک بوق، آن است که «رسانه» در پی تسهیم اطلاعات با مخاطب و توان افزایشِ او است و «بوق» به دنبال تحمیق و تبییج مردم، شوربخانه فضای رسانه‌ای کشورمان مدت مدیدی است گرفتار بوق‌هایی شده که شکل ظاهری رسانه دارند، اما دانسته یا ندانسته، هم سیاست‌مداران را گمراه کرده و با اطلاعات دستکاری‌شده موجبات تصمیم‌های اشتباه را فراهم می‌کنند و هم مخاطبان را به رسانه‌های داخلی بی‌اعتماد می‌کنند و با ایجاد فضای نقش‌آفرینی برای رسانه‌های بیگانه، مخاطب داخلی را در دامن آنها می‌افکنند.

آیا سیاست‌مداران، این رسانه‌ها را تغذیه و هدایت می‌کنند یا آنها هستند که سمت و سوی حرکت سیاست‌مداران را دیکته می‌کنند؟ من فکر می‌کنم زمانی برخی سیاست‌مداران با حمایت و پشتیبانی، موجبات رشد چنین رویکرد ناصوابی را در فضای رسانه‌ای کشور فراهم آوردند و در ادامه راه، همین مخلوق خودشان، سیاست‌ورزی آنها را هدایت و کنترل می‌کند. در واقع این رسانه‌ها به‌طور آگاهانه به تصمیم‌سازی برای سیاست‌گذاران و هم‌افزایی با مخاطبان واقعی نمی‌نهند؛ چون فلسفه آنها از اساس آن کار دیگر است. هنوز تحقیق درخوری درباره خسارات این رویکرد ناصحح رسانه‌ای انجام نشده، اما لابد بخش بزرگی از ناکامی‌ها و گسستگی اجتماعی و ریزش بدنه مردمی و کاهش عبرت‌آموز مشارکت سیاسی و سرخوردگی در نسل جوان، معلول آن است.

رضا امیرخانی، نویسنده صاحب سبک انقلابی، کتابی دارد که سفر او به پیونگیانگ، پایتخت کره شمالی را به شیرینی روایت می‌کند. مردم کره شمالی تصویر درستی از جهان ندارند و رسانه‌های رسمی روایت‌هایی خودساخته را از جهان در اختیار مردم قرار می‌دهند؛ مثلاً در روزنامه می‌نویسند که کره شمالی برنده نهایی جام جهانی فوتبال شد!

چون مردم به رسانه آزاد دسترسی ندارند، لابد این توهمات را باور می‌کنند یا مجبورند که باور کنند. همین رویکرد در برخی رسانه‌های ما هم متأسفانه رشد کرده است. برای مثال، درباره وضعیت اقتصادی و معیشتی، چنان می‌نویسند که مخاطب نمی‌داند سفره خالی در واقعیت را باور کند یا توهمات رسانه‌ای را. همین رسانه‌ها در دولت ناقبول خودشان، چنان از مذاکره با آمریکا با تفرق و آشمنزاز می‌نوشتند که خواننده خیال می‌کرد ظریف بیچاره دچار خطای ناخوشدنی شده است و اکنون چنان با لطافت و ملاحظت از مذاکرات و بده‌بستان‌های پنهان و پیدای امیرعبداللهیان یاد می‌کنند و آن را فتح‌المغوث می‌نامند که مخاطب دچار حیرت می‌شود.

چند روز پیش روزنامه کیهان در صفحه اول خود با رنگ قرمز به نقل از نشریه آمریکایی فارن فریز، تیتَر درباره تبدیل ایران به قدرت مسلط خاورمیانه زده بود. خبر این مقاله را همه رسانه‌های انقلابی و دولتی از جمله خبرگزاری فارس، مهر، ایرنا و تسنیم و اغلب کانال‌های خبری–تحلیلی وابسته، با آب‌وتاب کار کرده بودند. خبر مربوط به مقاله‌های مشترک بود که «ری تکیه»، پژوهشگر ایرانی‌الاصل اندیشکده

خبر خوانی

دور دنیا در یک دقیقه

سحر طلوعی: ما هر روز به چهار گوشه جهان سر می‌زنیم و خبرهایی را که کمتر دیده شده است، مرور می‌کنیم.

اسپانیا: سرانجام لوییس روبیالس پس از پوسه جنجالی از ریاست فدراسیون فوتبال اسپانیا کناره‌گیری کرد. او پس از قهرمانی تیم ملی فوتبال زنان اسپانیا در جام جهانی، جنی هرمنوسو، یکی از بازیکنان این تیم را به شکلی نامتعارف پوسیده بود. یک ماه از این ماجرا می‌گذرد. این رفتار خشم و واکنش بسیاری را در اسپانیا در پی داشت و باعث موضع‌گیری فیفا و تعلیق او شد. روبیالس همچنان اتهام تعرض را قبول ندارد و آن را بهانه‌جویی فمینیستی می‌داند.

سوئد: وزیر آموزش سوئد تصمیم دارد مدارس را به روش سنتی و سابق بازگرداند؛ تبت‌ها خاموش شوند و دانش‌آموزان به قلم و کاغذ بازگردند.

بحث میان کارشناسان، معلم‌ها و مسئولان ادامه دارد. به نظر می‌رسد پای کاهش مهارت در



♦ مرمت و حفاظت از اشیاى موزه رشت با اختصاص اعتباری قریب به ۱٫۵ میلیارد ریال و انتخاب پیمانکار ذی‌صلاح آغاز شده و در این مرحله از کار با تعیین و ابلاغ سهمیه از سوی اداره کل موزه‌ها نسبت به مرمت بیش از ۵۰ شیء ارزشمند اقدام لازم صورت خواهد گرفت. عکس: مجتبی محمدی، ایرنا

روزها

انگاره‌ای بر عیار سینمای ملی

احمد افروز، منتقد سینما؛ ۱۲۳ سال از ورود سینماتوگراف و آغاز سینما در ایران می‌گذرد. صنعت عظیمی که به واسطه اقبال مردم و قدرت رسانه‌ای نه‌تنها مورد توجه و اقبال همگان قرار گرفت، بلکه محبوبیتی بالا در بین مردم کسب کرد. شاید از همین رو است که بیست‌ویکم شهریور در تقویم کشور به نام روز ملی سینما نام‌گذاری شده است. سینما را می‌توان مجموعه‌ای از عوامل انسانی و مکانیکی شامل هنرمندان، عوامل تولید، تکنولوژی‌ای، سالن‌های سینما و در نهایت تولیدات سینمایی دانست که همگی تحت تأثیر عواملی همچون سیاست‌گذاری‌های کلان، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، اقتصاد و مؤلفه‌های آن، مدیریت فرهنگی، سرمایه‌های اجتماعی و… هستند. از این‌رو در مواجهه با سینما نه با یک هنر مشخص و معین بلکه با صنعت عظیمی که مجموعه‌ای از هنرهای هفت‌گانه تا علم و صنعت و مدیریت و… را در خود جای داده است، روبه‌رو هستیم.

در اهمیت سینما همین بس که در جهان امروز، سینما شاخص مهمی برای تشخیص میزان توسعه‌یافتگی جوامع است و می‌توان با تحلیل آمارهای مختلف از قبیل اقتصاد سینما، اثربخشی سینما، دیپلماسی سینما، کیفیت و کمیت تولیدات و… عیار آن را به دست آورد.

در کشور ما نیز همین‌گونه است که می‌توان با نگاهی به آمار فیلم‌های تولیدشده در دوره‌های مختلف و ارزیابی مؤلفه‌های مختلف آن، عیار مناسبی برای بررسی وضعیت سینما و به تبع آن توسعه کشور به دست آورد. طبق آمارها تعداد سالن‌های سینما در ایران حدود ۷۰۰ سالن است که اگر بخواهیم این عدد را به استاندارد تعریف‌شده بین‌المللی به ازای هر ۱۰ هزار نفر یک سالن در نظر بگیریم، ایران ما تا رسیدن به عدد استاندارد یعنی هشت‌هزارو ۵۰۰ سینما (با احتساب ۸۵ میلیون نفر جمعیت) فاصله‌ای بسیار دارد. این در حالی است که امروزه کشورهای مختلف جهان با سرمایه‌گذاری‌های هنگفت در این عرصه منافع بزرگ اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را نصیب کشور خود می‌کنند. اخیراً روزنامه همشهری در گزارشی اعلام کرد: فروش شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ از تمام سال گذشته بیشتر شده است و این را نشان موفقیت در این عرصه عنوان کرده است. سؤال اینجاست: اولاً رقم عمده این فروش مربوط به فیلم فسیل است که صرفاً یک اتفاق در سینماست؟ دوم خیل بسیار فیلم‌های تولیدشده را که به ارکان نرسیده‌اند، چه کسی پاسخ‌گو است؟ سوم اینکه چه میزان از این درآمد نصیب کارگزاران سینما شده است و آیا وضعیت معاش سینماگران نیز نسبت به سال گذشته بهتر شده است؟ تعداد طرح‌ها و فیلم‌نامه‌هایی را که سال‌هاست در اتاق‌های ارشاد بلاتکلیف مانده‌اند، چگونه باید تعیین تکلیف کرد؟

در سراسر کشور صدها آموزشگاه سینمایی وجود دارد که سالانه خیل عظیم مشتاقان با شرکت در کلاس‌های مختلف آنها سودای ورود به عرصه سینما را دارند و با عشق و علاقه مارات‌های مختلف را به جان می‌خرند، اما در نهایت کثیری از آنان زیر چرخ سیاست‌گذاری‌های غلط و مافیای بیرون و درون سینما، عطای این هنر را به لقایش می‌بخشند. به راستی متولیان سینما برای توسعه چرخه بازیگران و کارگردانان چه تمهیداتی به کار بسته‌اند؟ اگر در شرایط سخت اقتصادی سرمایه‌گذار و تهیه‌کننده به دنبال ستارگان می‌روند تا بازگشت سرمایه‌شان تضمین شود، مدیران عرصه سینما چرا از این مهم غفلت می‌کنند؟

از اصل صیانت از سینما نیز نباید به راحتی عبور کرد. از انتشار غیرقانونی فیلم‌ها تا پخش فیلم‌های اکران آنلاین هم‌زمان در شبکه‌های ماهواره‌ای، از عدم تصویب قانون کپی‌رایت تا نبود متون حقوقی جامع و مدون در این عرصه، از افت محسوس کیفیت جشنواره‌ها تا عدم حمایت از سینماگرانی که در مجامع بین‌المللی موفقیت‌هایی را کسب می‌کنند، از کیفیت معیشت سینماگران تا برخورداری سلیقه‌ای با ایشان و… همه و همه آسیب‌هایی هستند که می‌توان به تفصیل از آنها نوشت.

بیست‌ویکم شهریور روز سینما مبارک باد.



پیش از این صاحبان پروژه سینمایی جنگ ستارگان فکر می‌کردند ایکس وینگ گم شده است، اما ایکس وینگ در مجموعه سازنده مدل برای فیلم‌های سینمایی یعنی گرگ جین پیدا شد. ایکس وینگ با قیمت پایه ۴۰۰ هزار دلار در روزهای چهاردهم و پانزدهم اکتبر در دالاس آمریکا به حراج گذاشته می‌شود. سازنده ایکس وینگ یعنی گرگ جین سال گذشته درگذشت.

بریتانیا، وزیر کشور بریتانیا تلاش می‌کند مانع از ورود سگ آمریکایی با نژاد ایکس‌ال به بریتانیا شود. این سگ‌ها به قدری و خشونت بیش از حد مشهور هستند.

یکی از این سگ‌ها در بیرمنگام به دختربچه‌ای ۱۱ساله حمله کرده و آسیب رسانده است. سونلا

بریورمن معتقد است مرگبار بودن این گونه از سگ‌ها واضح است و باید مانع از ورود آنها شد. البته ممنوعیت نژادی حیوانات در بریتانیا بر عهده سازمان محیط زیست و سازمان غذا و دارو است، اما وزارت کشور از همه امکانات خود برای تحقق این خواسته استفاده کرده است.

میان است. استفاده‌نکردن از قلم برخی مهارت‌های اساسی را کاهش داده است.

وزیر آموزش سوئد مخالف پذیرش تام فناوری است. پیش از سوئد، هلند نخستین کشوری بود که استفاده از تبلت را در کلاس ممنوع کرد. آنها معتقدند تبلت تمرکز دانش‌آموز را کاهش می‌دهد. **آمریکا،** پلیس کالیفرنیا در جریان برخورد با دو شهروند به ظن همراه‌داشتن مواد مخدر ممنوع از نوع فتانیل و حیوان‌آزاری، یک توله‌سگ پیت‌بول را نجات داد.

این توله‌سگ در خودروی پلیس رفتارهای عجیب‌وغریب از خود نشان داده و مشخص شده در معرض فتنانیل قرار داشته و اوردوز کرده است. صاحبان سگ دستگیر شده‌اند.

پلیس داروی معکوس‌کننده روند اوردوز یعنی نارکان را برای او در نظر گرفته و حالش بهتر شده و نجات یافته است.

همچنین ماکت سفینه فضایی ایکس وینگ که در سال ۱۹۷۷ در فیلم جنگ ستارگان حضور داشت، قرار است در حراجی به فروش گذاشته شود.